

ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΝΕΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ & ΝΕΟΙ ΡΟΛΟΙ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ: ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΤΑΣΕΩΝ

Ευγενία Βασιλακάκη
Αρχειονόμος- Βιβλιοθηκονόμος
PhD student MMU

mscevasilak@yahoo.gr

Άρτεμις Χαλεπλίογλου
Αρχειονόμος- Βιβλιοθηκονόμος(MSc)
Ακαδημία Αθηνών
Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών

artemischal@bioacademy.gr

Περιεχόμενα

- ❑ Μέλλον Υπηρεσιών Πληροφόρησης
- ❑ Παράγοντες που επηρεάζουν το μέλλον των Υπηρεσιών Πληροφόρησης
- ❑ Παραδοσιακές & Νέες Αξίες – Αποστολή των Υπηρεσιών Πληροφόρησης
- ❑ Υπηρεσίες & Λειτουργίες: Νέες ή Αναπροσδιορισμός Παλαιότερων
- ❑ Νέοι Ρόλοι των Υπηρεσιών Πληροφόρησης
  - Ο Ρόλος των Υπηρεσιών Πληροφόρησης
  - Ο Ρόλος των Επιστημόνων της Πληροφορίας
- ❑ Συμπεράσματα

Μέλλον Υπηρεσιών Πληροφόρησης

- Απόψεις σταχυολογημένες από τη διεθνή Βιβλιογραφία:
  - το μέλλον διαμορφώνεται κυρίως από αποφάσεις που λαμβάνονται στο παρόν
  - δεν υπάρχει αναπόφευκτο μέλλον, αλλά μια σειρά εναλλακτικών λύσεων από τις οποίες μπορεί κανείς να διαλέξει τις προς εκείνον συμφέρουσα
  - Το μέλλον αποτελεί προϊόν διαδοχικών αλληλοεπιδράσεων και αλληλεξαρτήσεων των τεχνολογικών επιτευγμάτων

Μέλλον Υπηρεσιών Πληροφόρησης

- Δύο βασικοί λόγοι που καθιστούν την πρόβλεψη του μέλλοντος προβληματική:
  - το ότι η πρόβλεψη πρέπει να είναι αξιόπιστη σε μεγάλο βαθμό
  - ο «εγκλωβισμός» σε ένα πιθανό σενάριο, που θα πραγματοποιηθεί μονάχα εάν επαληθευτούν τα βασικά χαρακτηριστικά του

Μέλλον Υπηρεσιών Πληροφόρησης

- Τρία είδη σεναρίων (Guscott, 2002)
  - το δυνατό (possible)
  - το πιθανό (probable)
  - το προτιμητέο ή μη (preferable/ undesirable).

- ❖ Το μέλλον των Υπηρεσιών Πληροφόρησης είναι περισσότερο θέμα επιλογών, παρά απόλυτης υιοθέτησης του άγραφου πεπρωμένου τους
- ❖ Είναι προτιμότερο οι Οργανισμοί να επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στη μελέτη του περιβάλλοντος
  - ✓ με σκοπό την προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες πληροφοριακές ανάγκες του κοινού και την εξασφάλιση υπηρεσιών και προϊόντων υψηλής ποιότητας, εκμεταλλευόμενοι τις προόδους των νέων Τεχνολογιών της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών

Παράγοντες που επηρεάζουν το μέλλον των Υπηρεσιών Πληροφόρησης

- Η ανάπτυξη Υπολογιστικών Συστημάτων (Computer Technologies)
- Οι Τεχνολογίες της Επικοινωνίας και της Πληροφορίας (Information and Communication Technologies ICTs)
- Η ανάπτυξη και διάδοση του Διαδικτύου (World Wide Web)
- Η αύξηση της Πληροφορίας
- Η πολυπλοκότητα της γνώσης και των συστατικών της
- Ο μετασχηματισμός της εκδοτικής διαδικασίας με τη σταδιακή αύξηση της ηλεκτρονικής δημοσίευσης
- Η Παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και των μέσων παραγωγής

Παραδοσιακές & Νέες Αξίες – Αποστολή των Υπηρεσιών Πληροφόρησης

Αξία/ Στόχος	Επαναπροσδιορισμός	Νέα
Εντοπισμός, συγκέντρωση και οργάνωση της πληροφορίας	√	
Παροχή εξατομικευμένης πληροφορίας		√
Εξασφάλιση διαρκούς πρόσβασης στην πληροφορία	√	
Επακριβής προσδιορισμός των αναγκών και της συμπεριφοράς αναζήτησης των χρηστών (Human Information Behavior)		√
Επικέντρωση στην ικανοποίηση των αναγκών των χρηστών		√
Προσφορά πακέτων πληροφοριών σε decision makers		√

Υπηρεσίες & Λειτουργίες: Νέες ή Αναπροσδιορισμός Παλαιότερων

Υπηρεσίες/ Λειτουργίες	Επαναπροσδιορισμός	Νέα
Εκπαίδευση των χρηστών στη χρήση των συστημάτων και του υλικού των Υπηρεσιών Πληροφόρησης	√	
Παροχή βοήθειας απαντώντας σε διάφορα ερωτήματα και εντοπίζοντας την πληροφορία που χρειάζονται οι χρήστες.	√	
Επιλογή και συλλογή της πληροφορίας με βασικό κριτήριο τις ανάγκες των χρηστών και κατά πόσο η πληροφορία που επιλέχθηκε ανταποκρίνεται σε αυτές τις ανάγκες.	√	
Οργάνωση της πληροφορίας με την ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων που θα διευκολύνουν την ανάκτηση, τον εντοπισμό και την πρόσβαση του χρήστη στην πληροφορία.	√	

Υπηρεσίες & Λειτουργίες: Νέες ή Αναπροσδιορισμός Παλαιότερων

Υπηρεσίες/ Λειτουργίες	Επαναπροσδιορισμός	Νέα
Καταλογογράφηση και εξαγωγή δεδομένων που περιγράφουν μοναδικά το εκάστοτε τεκμήριο ανεξαρτήτως φυσικής υπόστασης με τη χρήση νέων εργαλείων	√	
Εξατομίκευση της πληροφορίας (personalization)		√
Σχηματισμός προφίλ χρηστών (profiling)		√
Ανάπτυξη και προσφορά συστημάτων συστάσεων (recommendation systems)		√
~~Διαμόρφωση συνεργατικού περιβάλλοντος (collaborative infrastructure)~~		~~√~~

16ο Πανελλήνιο Συνέδριο
Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

9

Υπηρεσίες & Λειτουργίες: Νέες ή Αναπροσδιορισμός Παλαιότερων

Υπηρεσίες/ Λειτουργίες	Επαναπροσδιορισμός	Νέα
Επιλεκτική διάχυση πληροφοριών (SDI)	√	√
Ανάπτυξη πολυγλωσσικών βάσεων πληροφοριών		√
Διαχείριση της Γνώσης (Knowledge Management)		√
Δανεισμός και διαδανεισμός θα αντικατασταθούν από την ανάγκη υπογραφής συμβάσεων για την εξασφάλιση πρόσβασης σε όσο το δυνατόν περισσότερες βάσεις δεδομένων και διαδικτυακές πηγές πληροφόρησης, με την δυνατότητα άμεσης χρήσης και διάθεσης του υλικού στους χρήστες Πληροφόρησης	√	

Νέοι Ρόλοι των Υπηρεσιών Πληροφόρησης

- Η αλλαγή της μορφής Πληροφορίας σηματοδοτεί αλλαγές στο:
  - Ρόλο των Υπηρεσιών της Πληροφορίας
  - Ρόλο των Επιστημόνων της Πληροφορίας

Ο Ρόλος των Υπηρεσιών της Πληροφορίας

- Ο νέος ρόλος που καλείται να διαδραματίσει μια σύγχρονη Υπηρεσία Πληροφόρησης, δεν αποτελεί απλώς την ανάγκη προσαρμογής σε νέες διοικητικές και τεχνολογίες, αλλά περισσότερο σηματοδοτεί την ειδοποιό διαφορά ανάμεσα στο παραδοσιακό και το νέο υπό διαμόρφωση περιβάλλον της πληροφορίας

- Ο διαχωρισμός των ρόλων πραγματοποιείται με κριτήριο:
  - τη νομική τους υπόσταση
  - το καθεστώς λειτουργίας τους
  - τον τρόπο διοίκησης
  - τα χαρακτηριστικά κάθε Οργανισμού

Ο Ρόλος των Επιστημόνων της Πληροφορίας

- Σταχυολογούμε μερικές έννοιες από τη διεθνή βιβλιογραφία:
  - «ειδικός της γνώσης» (knowledge specialist),
  - «αρχιτέκτονας της γνώσης» (knowledge architect),
  - «επικεφαλής της γνώσης» (chief knowledge officer),
  - «δημιουργός της γνώσης» (knowledge creator),
  - «εργάτης της γνώσης» (knowledge worker)

Ο Ρόλος των Επιστημόνων της Πληροφορίας

- Βιβλιοθηκονόμος - Manager, που να συνδυάζει παράγοντες όπως:
  - η διαχείριση των οικονομικών πόρων
  - η δημιουργία υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος
  - η παροχή κινήτρων και αντικινήτρων στο προσωπικό
  - η υιοθέτηση αξιοκρατικών κριτηρίων
  - η ικανοποίηση των λογικών αιτημάτων του προσωπικού
  - η άρρητη σύνδεση αμοιβής, τόσο ηθικής, όσο και υλικής με την απόδοση
  - η γενικότερη διαχείριση του ανθρωπίνου δυναμικού
  - η αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων
  - η στελέχωση του Οργανισμού με προσωπικό υψηλών προδιαγραφών

- Ο ρόλος μιας σύγχρονης διοίκησης προσανατολίζεται στην:
  - υιοθέτηση στρατηγικών ειδικού μάρκετινγκ
  - ανάπτυξη επικοινωνιακής πολιτικής και δημοσίων σχέσεων
  - δημιουργία συνεργατικών σχημάτων και κοινοπραξιών
  - άσκηση τεχνικών διασφάλισης ποιότητας λειτουργιών και παραγόμενων προϊόντων

Συμπεράσματα - Προβληματισμοί

- Η διαδικασία πρόβλεψης του μέλλοντος των Υπηρεσιών Πληροφόρησης είναι ιδιαίτερα παρακινδυνευμένη
- Η πρόβλεψη της πορείας των Υπηρεσιών Πληροφόρησης δεν έχει τόση σημασία.
  - Η παρούσα κατάσταση αποδεικνύει πως η ύπαρξη αποκομμένων από παραδοσιακές λειτουργίες Ψηφιακών Βιβλιοθηκών δεν γνωρίζει ακόμα ευρεία διάδοση.
  - Το σύνηθες φαινόμενο είναι η ανάπτυξη Ψηφιακών Βιβλιοθηκών στους κόλπους παραδοσιακών.
- Ανεξάρτητα από το αν οι Υπηρεσίες Πληροφόρησης του μέλλοντος θα έχουν «τοιίχους» ή όχι, εκείνο που πρέπει να μας απασχολεί είναι αν θα καταφέρουν να διατηρήσουν υπάρχουσες θεμελιώδεις αξίες, με απώτερο σκοπό την πνευματική καλλιέργεια και παιδεία.

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή
σας...